

Prof.dr. R.H. Dijkgraaf
Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk
7 juni 2023		
Bijlage(n)	Dossiernummer	

Onderwerp
Aanpassing accreditatiekader m.b.t. taalbeleid

Geachte heer Dijkgraaf,

In uw brief aan de Tweede Kamer over de beheersing van de internationale studentenstromen in het hoger onderwijs van 21 april 2023 geeft u aan dat u aanscherping van het accreditatiekader nodig acht met betrekking de keuze voor anderstalig onderwijs. De NVAO is voornemens u binnenkort een aanpassing van het accreditatiekader ter goedkeuring aan te bieden. In deze aanpassing zijn we zo dicht mogelijk gebleven bij de teksten in de genoemde brief.

De NVAO heeft in de voorgenomen aanpassing en haar uitvoeringsbeleid geen nieuwe regels opgenomen voor de beoordeling van taalbeleid, maar wel de 'spelregels' verduidelijkt. Dit biedt instellingen duidelijke aangrijpingspunten om hun keuze goed te motiveren. Beoordelaars krijgen hiermee een helder kader om met de opleidingen kritisch te reflecteren over de keuze die deze hebben gemaakt. Op grond hiervan wegen de panels het taalbeleid mee in hun oordeel over de kwaliteit van het onderwijs. De NVAO zal in de behandeling van accreditatieaanvragen nagaan of alle betrokken zich aan deze uitgangspunten hebben gehouden en het oordeel over het taalbeleid voldoende onderbouwd en navolgbaar is.

Hieronder zet de NVAO uiteen op welke manier de beoordeling van het taalbeleid in het kader, de beschrijvingen van aanvraagprocedures en het uitvoeringsbeleid van de NVAO zal zijn opgenomen als het aangepaste kader van kracht zal zijn.

Standaarden

In het accreditatiestelsel worden opleidingen beoordeeld door onafhankelijke deskundigen. Het accreditatiekader bevat de standaarden en beslisregels voor de beoordelingen. De NVAO verleent accreditatie als zij het oordeel van de deskundigen overtuigend en navolgbaar acht, maar treedt niet zelf als beoordelaar op.

In het aangepaste accreditatiekader is onder standaard 2 (Leeromgeving) over anderstalig onderwijs het volgende opgenomen.

“Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren.”

Dit geldt voor alle (nieuwe en bestaande) opleidingen in het bekostigd en niet-bekostigd hoger onderwijs. Voor instellingen die ervoor gekozen hebben geen instellingstoets aan te vragen, wordt in de beoordeling van anderstalige opleidingen gekeken of het personeelsbeleid van de instelling ertoe bijdraagt dat docenten in staat zijn in die taal te doceren.

Deze teksten komen overeen met hetgeen het huidige accreditatiekader (2018) op dit punt vermeldt.

Aanvraagprocedure

Het kader bevat naast de standaarden en beslisregels een beschrijving van de aanvraagprocedures. In het aangepaste kader zal de NVAO als volgt aangeven wat zij van instellingen verwacht bij de beoordeling van anderstalig onderwijs in bestaande opleidingen.

“In de zelfevaluatie voor de visitatie verantwoordt de instelling de keuze voor de opleidingstaal en besteedt daarbij aandacht aan de eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Bij opleidingen die volledig in een andere taal dan het Nederlands worden aangeboden, gaat de instelling in op de noodzaak van de keuze voor anderstalig onderwijs voor het realiseren van de beoogde leerresultaten van de opleiding. Het panel geeft in het visitatierapport aan of het deze verantwoording navolgbaar acht.”

Dit is in vergelijkbare bewoordingen voor de Toets nieuwe opleiding aangegeven. Deze tekst sluit nauw aan bij de criteria die de minister heeft vermeld in de genoemde brief aan de Tweede Kamer.

Uitvoeringsbeleid

De NVAO zal, met de invoering van het aangepaste kader, het uitvoeringsbeleid inzake de beoordelingen in een apart document beschrijven. Ten aanzien van taalbeleid verwijst het uitvoeringsbeleid naar de hierboven genoemde tekst in de procedurebeschrijving, met de volgende toevoeging:

“De NVAO toetst dit aspect op hoofdlijnen: de opleiding geeft aan waarom zij voor anderstalig onderwijs en/of een anderstalige naam heeft gekozen, met inbegrip van de aspecten die hierboven genoemd zijn. Het panel beoordeelt of deze motivering er is en of de gevolgde redenering navolgbaar is. Het is aan de opleiding om hiervoor zelf de argumenten en onderbouwing te kiezen.

Dit houdt in dat de NVAO bij de beoordeling van accreditatieaanvragen nagaat of de rapporten van de deskundigen op het punt van taalbeleid volledig zijn en of het oordeel van de deskundigen voldoende onderbouwd is:

- Heeft er een inhoudelijke dialoog plaatsgevonden tussen het panel en de opleiding over de motivering van de keuze voor anderstalig onderwijs?
- Reageert het panel op de door de instelling naar voren gebrachte argumenten?

- Is het oordeel van het panel navolgbaar in het licht van deze dialoog?

Indien dit het geval is, acht de NVAO het oordeel afdoende onderbouwd. Indien het rapport op dit punt niet duidelijk is, zal de NVAO het panel om nadere uitleg vragen en deze meenemen in haar overweging.

Het taalbeleid is een onderdeel van de standaard 2 (Leeromgeving). Een tekortkoming op een enkel aspect van deze standaard leidt in principe niet tot verlies of weigering van een accreditatie. In lijn met het principe van vertrouwen in de kwaliteit van het hoger onderwijs dat in de Wet accreditatie op maat is vastgelegd, is het een aanleiding tot een gerichte verbetering. Hiervoor krijgt de opleiding maximaal twee jaar de tijd, waarna opnieuw wordt beoordeeld of de opleiding aan de eisen van het kader voldoet.

Ondertussen blijft de NVAO met uw ministerie, de Inspectie van het Onderwijs en de CDHO in gesprek over zo helder mogelijke beleids- en uitvoeringsregels die aangrijpingspunten voor toezicht en accreditatie opleveren. Alle wijzingen die uit dat gesprek volgen, zal de NVAO in het uitvoeringsbeleid verwerken.

Vriendelijke groet,



Dr. Arnold Jonk
Voorzitter